

*Ontwikkeld door Iris Noach, Wijke Visker, Licia van
Wijngaarden en Suzanne Ypma,*

HANDLEIDING VOOR DE GROEPSLEERKRACHTEN

KOFFER VOL TECHNIEK

INLEIDING

Beste groepsleerkracht,

Leuk dat je met Koffer vol techniek aan de slag gaat! Dit project bestaat uit een verhaal, geïllustreerd met muziek en een aantal ongebruikelijke technologische muziekinstrumenten. De muziekdocent van SKVR behandelt de eerste twee delen van dit verhaal met bijbehorende liedjes en lesonderdelen. Daarna kun je zelf verder in de klas met de herhaling daarvan en het behandelen van deel 3 en 4.

Voor de muziek en links ga je naar:

<https://cultuurtrajectrotterdam.nl/activiteiten/de-koffer-vol-techniek/>

Alle benodigde instrumenten zitten in de leskist en in dit boekje staat het verhaal en wordt uitgelegd hoe je zelf muziekles kunt geven. Het wijst zich allemaal vanzelf.

- De leerlingen mogen alleen zelfstandig spelen met de knikkerbaan. De rest van de instrumenten mag alleen onder toezicht van de groepsleerkracht worden bespeeld. Dat geldt ook voor het popje Hoewie.

- De grote Otamatone moet je niet vergeten uit te zetten. Mocht die leeg zijn, dan zitten er nieuwe batterijen en een schroevendraaier in de leskist.

De mini otamatone's kunnen niet aan of uit.

- Dubbelcheck heel goed de onderdelen van de knikkerbaan voor hij weer terug naar SKVR gaat. Er zit een afbeelding met alle onderdelen op de leskist geplakt. 1 grote houten baan past niet in de kleine kist en zit met de rest van de materialen in de grote kist.

Veel succes en plezier gewenst met je leerlingen!

START VERHAAL DEEL 1

Sky wordt wakker. Ze rekt zich even lekker uit voor ze uit bed stapt. Ze is vrij vandaag, dus ze rent in haar pyjama de trap af. Papa en mama slapen nog. Zou het een mooie dag zijn vandaag? Sky loopt naar het raam en doet de gordijnen open. Maar hé, wat is dat in de tuin? Er staat iets in het gras! Wat is dat? Het is geen vogel, het is geen konijn en het is ook niet de kat van de buurvrouw. Nee, er staat een klein blauw mannetje in het gras. Een mannetje met een jasje aan en een broekje aan en kleine zilveren schoentjes aan zijn voetjes. Hij schrikt als hij Sky achter het raam ziet en verstopt zich gauw achter de tuinkabouter. Hij is bang, dat ziet Sky meteen. Even twijfelt ze, ze heeft nog nooit een klein blauw mannetje gezien... maar ze maakt zich toch een beetje zorgen om het arme ventje en ze besluit naar buiten te gaan. Gauw trekt ze haar klompjes aan en heel zachtjes opent ze de tuindeur. Het mannetje kruipt nog dieper weg en gluurt over het kruiwagentje van de tuinkabouter. Sky is nu heel dichtbij. Het mannetje schrikt weer en duikt weer weg.

“Hm,” denkt Sky, “dit werkt niet.” Ze moet een manier verzinnen om zijn vertrouwen te winnen. Ze haalt een stuk ontbijtkoek van binnen, het mannetje heeft vast honger! Sky gaat op haar hurken zitten en legt een klein stukje koek naast de tuinkabouter.

“Pak maar,” zegt ze zachtjes. “Eet maar op!”

Het mannetje kijkt haar vragend aan. Sky doet het wel even voor hem voor en neemt een grote hap van de rest van de plak. Nieuwsgierig kijkt het mannetje naar het bruine hompje koek wat in het gras ligt en doet een stapje dichterbij. Hij ruikt er even aan. Mmmm, ontbijtkoek ruikt lekker! Hij neemt een hapje, de koek plakt in zijn mond. Hij smakt... en hij kauwt... en zit nu vlak naast Sky. Hij glimlacht naar haar.

Sky bekijkt het mannetje eens goed. Hij is mooi blauw en heeft grote vriendelijke ogen. Bovenop zijn hoofd zit een soort steeltje dat heen en weer wipt als hij een nieuwe hap neemt. Zijn roze wangetjes staan bol, terwijl hij tevreden zijn laatste stukje ontbijtkoek in zijn mond propt.

“Ik heet Sky,” zegt ze zachtjes, “en hoe heet jij?”

“Woewoe...woehh,” zegt het mannetje, maar hij kijkt er verbaasd bij.

“Heet jij Woewoe?” Vraagt Sky. Het mannetje schudt van nee en wijst verbaasd naar zijn mond vol plakkerige koek.

“Oh, ik snap het al,” lacht Sky en ze rent naar binnen. Even later komt ze naar buiten met een klein poppenserviesje met een beetje water. Het mannetje neemt een slokje en kijkt opgelucht.

Sky probeert het nog een keer. Ze tikt met haar wijsvinger op haar borst en zegt: “Ik heet Sky! Hoe heet jij?” “Hoewie!” zegt het mannetje blij, terwijl hij naar zichzelf wijst! “Hoewie!”

“Hallo Hoewie!” zegt Sky enthousiast. “Woewoe wiehoeoe woe!”

Sky begrijpt er niets van, maar het klinkt heel mooi! Het lijkt wel muziek!

UITLEG INSTRUMENT THEREMIN

- Pak het poppetje Hoewie erbij en zet de theremin aan. Stel een vraag aan Hoewie, zoals: “Hoe heet jij?” en speel het antwoord door met Hoewie dichtbij en ver weg van de antenne van de theremin te bewegen. Kan de klas dit nazingen? Stel een nieuwe vraag aan Hoewie. Laat een leerling nu eens antwoorden door de theremin te bedienen. En kan nu een andere leerling een vraag voor Hoewie bedenken? Je kunt verschillende kinderen zo aan de beurt laten komen door vragen te bedenken en anderen te laten antwoorden door de Theremin te bespelen.

LIED “IK HEB EEN NIEUWE VRIEND”

TRACK 1

*Ik heb een nieuwe vriend
Hij is blauw, hij is klein
Op zijn hoofd heeft hij een spriet
En zijn stem klinkt als een lied
Maar wat hij zegt, dat weet ik niet
Maar wat hij zegt, dat weet ik niet*

Instrumentaal stukje, voor improviseren met de sjaltjes

- Zing eerst twee keer het lied met de leerlingen, zodat ze de tekst goed kennen. Speel vervolgens in de instrumentale stukjes op de theremin en laat de leerlingen mee bewegen omhoog en omlaag. Ze kunnen dit dansend doen, maar ook op hun stoel met alleen hun arm omhoog en naar beneden bewegend

START VERHAAL DEEL 2

Als de koek op is, neemt Sky Hoewie mee naar binnen. Ze heeft zelf ook dorst gekregen en gaat een glaasje limonade halen.

“Woon je in mijn tuin?” vraagt Sky aan Hoewie, als de limonade op is. Hoewie schudt zijn hoofd. “Waar woon je dan?” Hoewie wijst naar de lucht. Sky kijkt met grote ogen naar de hemel... “Daarboven? Op de maan?!” Sky is heel erg verbaasd, “Maar hoe kom je dan in mijn tuintje terecht?!”

Hoewie begint te praten: “Hoewie woehoeoe hoehie!” Het klinkt weer als muziek, Sky begrijpt er niets van. Hoewie probeert het nog eens: “Hoewie woehoeoe hoehie!” Maar Sky snapt hem nog steeds niet.

Hoewie denkt even na. Het lijkt erop dat hij Sky wel kan verstaan, maar Sky hem niet. Maar hij wil haar wel graag vertellen wat er gebeurd is. Vlug kijkt hij de kamer rond. Er staat een speelgoedkist in de hoek van de kamer met allemaal mooie spulletjes eromheen. Hij krijgt een idee! Hij rent ernaartoe en begint driftig te bouwen. Hij pakt een zak knikkers, blokken en muziekinstrumentjes en hij maakt daarmee een prachtige knikkerbaan. Als hij klaar is met de baan, houdt hij een blauwe knikker omhoog en zegt: “Hoewie!”

Sky kijkt naar de knikker: “Ben jij dat?” vraagt ze. Hoewie knikt blij, ze snapt hem! Hij laat de knikker bovenaan in de knikkerbaan los...

Krrrrrr, woeshhhhh, psjjjjjiew, tingelingeling, pling plang plong, doet de knikker onderweg naar beneden. “Hoewie woehoeoe hoehie!”

Sky kijkt naar de lange weg die de knikker aflegt. “Goh,” zegt ze, “Dat is een lange weg... dat was vast niet makkelijk voor je.” Hoewie knikt, het was inderdaad een lange reis.

DE KNIKKERBAAN

Zet de knikkerbaan in elkaar zoals op de afbeelding. Er zijn delen aan elkaar gelijmd, dus het is niet al te ingewikkeld.

Pak een knikker met een blauw oog en stop hem in de knikkerbaan. Zien de kinderen welke weg Hoewie heeft afgelegd? Kunnen ze zien langs welke planeten hij is gegaan door de planeetstickers te volgen? En horen ze welke weg Hoewie heeft afgelegd? En als we de klankstaven anders plaatsen in de knikkerbaan. Wordt de klank dan anders? Zou dat dan betekenen dat hij toch een andere weg heeft afgelegd? Laat een kind twee klankstaven omwisselen. Horen we verschil? Doe dat nogmaals. Gebruik dan het woord melodie. De melodie verandert.

De knikkerbaan kan opgesteld worden in het lokaal. De leerlingen kunnen ermee spelen en zelfstandig de melodie aanpassen. Ze kunnen de baan niet op een andere manier in elkaar zetten. Zorg dat na het spelen alle onderdelen weer terug in de koffer vol techniek komen. Dit kun je zien op de foto aan de zijkant van de krat.

START LIED “HIER HEEL VER VANDAAN”

TRACK 2

Refrein:

*Hoewie komt hier heel ver vandaan
Ver van onze aarde, van de zon en van de maan
Hee hee hee, ga je meeee?
Hee hee hee, ga je meeee?*

Couplet:

*Ik wil graag meer weten over die planeten
Hee liefvriendje blauw, vertel het me nou*

*Wat een mooie kleur
Hoe koud is het daar?*

*Zou het er waaien?
Leven er haaien?
Ik wil graag meer weten over die planeten*

REIS HOEWIE IN DE RUIMTE SAMENSPEL

Dit lesonderdeel is makkelijk te doen in een kring.

Rits de tas van de klankstaven open en laat zien dat we de gekleurde klankstaven uit de knikkerbaan ook in het groot hebben. En de planeten waar Hoewie langs is gereisd ook. Op de achterkant van elke planeet staat een kleur die correspondeert met een van de klankstaven. Leg de verschillende planeten naast elkaar met de kleur naar beneden in het midden van de kring

Vraag een kind naar voren te komen en een planeet te kiezen en om te draaien.

Docent: “Wat een mooie kleur! Wat voor weer zou het daar zijn? Hoe koud is het daar?” Het kind antwoordt bijv: “Heel warm”. “Oh, dan moeten we onze zwemkieren aan!”

Op die manier kun je gedurende dit lesonderdeel spontaan en naar behoeven de vragen uit het couplet van “hier heel ver vandaan” herhalen, zodat het allemaal tot de verbeelding spreekt.

Ieder kind met een gekleurde planeet, krijgt een klankstaaf in dezelfde kleur en gaat weer zitten in de kring. Pas als alle klankstaven vergeven zijn, deel je de stokjes uit.

LESONDERDELEN

specifiek in deze volgorde, zodat de leerlingen het voorbeeld van de docent hebben

LESONDERDEEL 1

Om de beurt speelt ieder kind zijn toon (eventueel als het in het moment spontaan ontstaat: hele groep zingt die toon na).

LESONDERDEEL 2

De docent loopt in de kring een route met het Hoewie poppetje langs de leerlingen met een klankstaaf. Wanneer de docent langs loopt, mag het kind zijn klankstaaf bespelen. Doordat de docent een route loopt, ontstaat er een melodie.

Uitdaging: de docent kan ook variëren met looptempo (speeltempo), en expressieve manieren van lopen: op de tenen (dynamiek; leerling speelt in dat geval piano) of juist stevige stappen (leerling speelt in dat geval forte). Leuk om te kijken hoe de leerlingen hierin 'eigen' zijn en gaan samenwerken/samenspelen!

LESONDERDEEL 3

Leerlingen zonder klankstaaf lopen één voor één een route langs de klankstaven. Doordat de leerlingen een route lopen, ontstaat er een melodie.

TRACK 3

- Speel track 3 (instrumentale versie van track 2) af terwijl de kinderen hun eigen route langs de klankstaven lopen.

START VERHAAL DEEL 3

“Ben je alleen gekomen?” vraagt Sky. Hoewie knikt. Hij kijkt een beetje sip.

“Ben je daarboven ook alleen?” vraagt Sky voorzichtig. Nu springt Hoewie enthousiast op! Hij schudt zijn hoofd en pakt een heleboel knikkers en begint blij te zingen. Hij houdt een roze knikker omhoog en een gele en hij danst blij rond met een zwarte knikker en een groene knikker.

“Heb je zoveel vrienden en familie?!” lacht Sky, “Dan is het vast een gezellige boel daarboven!” Hoewie knikt en knuffelt de knikkers tevreden. Dan hoort Sky ineens geruis. Hoewie hoort het ook!

Psjsjsjsjsj.... Wat is dat nou? Sky kijkt de kamer rond, het komt uit de richting van de tv. Hoewie loopt ernaar toe en kijkt er eens goed naar. Hij wrijft over zijn kin, terwijl hij nadenkt en haalt dan een klein gereedschapskistje uit zijn zak. Hij haalt er wat rare schroevendraaiers uit en begint te sleutelen aan de tv. Sky kijkt vol verbazing toe. Als laatste zet Hoewie een lange spriet bovenop de televisie en duwt een draaiknop in de zijkant. Hij haalt even diep adem voor hij op de aanknop drukt.

Er klinkt weer geruis: Psjsjsjsjsj. Sky kijkt gespannen toe. Hoewie wiebelt met de antenne en draait aan de knop. Psjsjsjsjoewiejoewiejoewie en PLOP! Daar verschijnt ineens een klein groen mannetje op het scherm! Eerst nog heel wazig en daarna ziet Sky hem heel duidelijk! Hoewie springt blij op en klapt in zijn handen.

“Wie is dat?” vraagt Sky een beetje verbaasd. Hoewie pakt de groene knikker en wijst blij naar de tv. Sky snapt het nu, Hoewie is aan het bellen met zijn familie!

De mannetjes praten druk met elkaar. Ze klinken allebei als muziek. Het gaat van laag naar hoog en weer van hoog naar laag, soms snel en soms langzaam. Wat klinkt het mooi! Ze danst voorzichtig mee op de klanken. Maar wacht eens even... Er zijn nog meer broertjes en zusjes! Ze hebben ieder een eigen stem, maar ze zingen allemaal even mooi! Wat een prachtige taal.

START LIED "MIJN STEM KLINKT ZO"

TRACK 4

Refrein

*Ieder heeft zijn eigen stem
Ik klink zohoho, jij klinkt zohoho
Ieder heeft zijn eigen stem
Aan mijn stem kun je horen wie ik ben*

Couplet 1

*Je kunt praten, neuriën en zingen,
Van hoge naar lage tonen springen*

*zo mooi om naar te luisteren
en kunnen jullie ook heel zachtjes fluisteren?*

Refrein

Couplet 2

*Ben je paars, groen of geel of blauw
Het maakt niet uit, je stem is helemaal van jou
Dus laat je maar horen, gebruik je fantasie
Dan klinken jullie net zo mooi als Hoewie!*

Insturmentaal stuk

Refrein

LESONDERDEEL GOOGLE CHROME MUSICLAB

- Ga naar Google Chrome of Microsoft Edge op het smartbord.
- Ga naar: <https://musiclab.chromeexperiments.com/>
- Kies het experiment Oscillators

of open de link vanuit de KCR Website die je al hebt open staan voor de muziek:

<https://cultuurtrajectrotterdam.nl/activiteiten/de-koffer-vol-techniek/>

Het makkelijke hiervan is, is dat je het lied "mijn stem" kunt afspelen terwijl je ook een tab hebt openstaan met het google chrome experiment. Deze kunnen tegelijk klinken.

Laat de kinderen ontdekken hoe de verschillende vriendjes van Hoewie klinken. Ze kunnen hoog en laag zingen. Laat de verschillende poppetjes horen. De leerlingen mogen omhoog en omlaag meebewegen met wat zij zien en horen.

Zing daarna samen het liedje “mijn stem”, In het instrumentale gedeelte van dit liedje, mag een leerling een google chrome mannetje op het smartbord laten zingen. Laat de rest van de klas mee bewegen omhoog en omlaag. Ze kunnen dit dansend doen, maar ook op hun stoel met alleen hun arm omhoog en naar beneden bewegend

START VERHAAL DEEL 4

Ondertussen is Hoewie naar Sky toe geslopen en trekt aan haar pyjamabroekspijp. Terwijl de buurvrouw door raast over de zwarte hond, laat Hoewie Sky geschrokken de zwarte knikker zien... Sky's ogen worden groot.

“Is het JOUW hond?!” vraagt ze vol verbazing aan Hoewie. Hoewie knikt zo hard dat zijn sprietje helemaal heen en weer gaat.

“MIJN hond?!” stamelt de buurvrouw verward, “Uh... nee... JOUW hond... toch?” Ze ziet Hoewie niet en denkt dat Sky het tegen haar heeft. De arme oude vrouw snapt er nu helemaal niets meer van.

“Ik ga wel even kijken, buurvrouw Betty,” zegt Sky stoer.

“Een blauw mannetje uit de ruimte met een zwarte hond die achter de kat van de burens aanzit, veel gekker kan de dag niet worden,” zucht Sky tegen zichzelf, terwijl ze haar klompjes pakt.

Als ze bij de tuin van de burens aankomen, ziet Sky dat Kitty ligt te slapen op een kussentje op het tuinbankje. Er rent inderdaad iets zwarts door het hoge gras heen en weer, maar de dikke kat lijkt zich er niet veel van aan te trekken. De buurvrouw staat een beetje te jammeren op een stoel.

“Ow nee, ow nee” roept ze steeds, met haar handen tegen haar wangen.

Het gras van de buurvrouw is duidelijk al een hele poos niet gemaaid en het is heel lang. Sky kijkt tussen de hoge sprietten. Ze ziet bijna niet wat het is, maar het lijkt niet op een hond! En het klinkt ook niet echt als een hond... Het lijkt meer op een grote muzieknoot!

“Gaat u maar naar binnen, buurvrouw, ik regel het wel!” Zegt Sky tegen die arme bange buurvrouw. De buurvrouw knikt, grist de slapende kat van het bankje en rent met grote sprongen naar binnen. Dan komt Hoewie tevoorschijn. Hij had zich verstoppt voor de buurvrouw.

“Hiiiiioehiiii!!!” roept Hoewie en heel even is het helemaal stil in het gras en dan een hard geluid dat heel snel hun kant op komt rennen!

Het gras hobbelt en beweegt, maar niet alleen daar waar het geluid vandaan komt. Het gras hobbelt en beweegt overal! Sky knijpt met haar ogen om te zien wat het nou allemaal is. Voorop ziet ze nu heel duidelijk een grote zwarte muzieknoot aankomen. Maar wat komt erachteraan? Het lijken wel... allemaal kleine muzieknootjes! Wat zijn ze schattig en wat klinken ze lief! Het zijn baby'tjes! Het huisdier van Hoewie heeft jonkies gekregen! Daarom is ze natuurlijk stiekem met Hoewie meegekomen! Ze vliegen met z'n allen in Hoewie's armen. Hoewie is heel verbaasd, maar vooral heel blij om ze allemaal te zien. Ze spelen en zingen nog de hele middag in Sky's tuin en ze is blij dat het allemaal toch nog goed afgelopen is.

START LIED "TONY"

TRACK 5

*Weten jullie wie dit is?
het is geen hond, geen konijn
het is ook geen kikkervis
het maakt een vreemd geluid wat zou het zijn?*

*Van laag naar hoog, van hard naar zacht
zijn mond eerst klein, dan weer groot.
Waar komt het nu toch vandaan?
Het lijkt wel een muzieknoot.*

*Hij ging mee op reis, langs sterren en planeten
Wat komt hij doen, hoe zou hij heten?*

*Tony, Tony
Zing mij maar na
Tony, Tony
Hij klinkt van wah wahwahwahwahwah
Tony, Tony
zingen jullie met me mee
Hij vloog van daar naar hier
En nam zijn familie met zich mee*

UITLEG INSTRUMENT OTAMATONE

Zet de otamatone aan en speel wat hoge en lage geluiden op het instrument.

Door tegelijkertijd de mond te openen, maak je het geluid harder. Het is hetzelfde als het verschil tussen neuriën en zingen. Laat de leerlingen meedoen met neuriën of zingen. Zij kijken naar Tony wat ze moeten doen.

Bekijk een videoclip van Tony in de link: “Tony zingt een lied” op de KCR website.

Deel de kleine otamatones uit aan een paar kinderen en laat ze er op spelen. Misschien kunnen zij een toon maken en tegelijkertijd het mondje open en dicht doen. De rest van de klas kan dit proberen na te doen.

Het laatste gedeelte van track 5: het liedje “Tony” is instrumentaal en bedoeld om met de baby otamatones mee te spelen zoals jullie is voorgedaan door de muziekdocent tijdens de muziekles. **Vergeet na het spelen de grote otamatone niet uit te zetten! Anders is de batterij heel snel leeg.**